

Aanwijzingsbesluit artikel 2:3 Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, verblijfsontzeggingen Lucasbolwerk, Hieronymusplantsoen en omgeving

DE BURGEMEESTER VAN UTRECHT;

Gelet op artikel 2:3, eerste lid van de Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010;

BESLUIT:

1. als gebied aan te wijzen waar aan personen die de openbare orde verstoren een verblijfsontzegging kan worden opgelegd;

het gebied begrensd door – waarbij de grenzen deel uitmaken van het gebied – de Wittevrouwenbrug, Lucasbolwerk, Lange Jufferstraat, Nobelstraat, Muntstraat, Kromme Nieuwegracht, Hieronymusplantsoen, Herenbrug, Maliesingel, Wittevrouwensingel;

2. dat dit besluit in werking treedt op 2 december 2023 en geldig is tot en met 1 juni 2024.

Utrecht, 29 november 2023,

De burgemeester van Utrecht,

Sharon A.M. Dijkma

Toelichting op Aanwijzingsbesluit artikel 2:3 Algemene plaatselijke verordening Utrecht 2010, verblijfsontzeggingen Lucasbolwerk, Hieronymusplantsoen en omgeving

Aanleiding

Sinds begin 2021 zijn er in de binnenstad van Utrecht veel incidenten en meldingen geweest waarbij een grote groep verslaafde dak- en thuislozen betrokken bleek. Deze incidenten en meldingen bestonden uit overlast van het openlijk gebruik van drugs, vervuiling van de omgeving en conflicten binnen de groep. De conflicten escaleerden meerdere keren in vecht en -steekpartijen, waarbij verschillende personen (ernstig) gewond zijn geraakt. De overlast van de groep leidde tot veel klachten uit de (woon)omgeving en signalen van het gevoel sociale onveiligheid uit de buurt. Door interventie vanuit de gemeente en de politie is deze groep verschillende malen verplaatst van locatie, van het Griftpark naar het Lucasbolwerk, van daar naar het Hieronymusplantsoen en vervolgens weer naar het Lucasbolwerk. De interventies bestonden uit veelvuldig controleren, verbaliseren van strafbare feiten, gebieds- en groepsverboden en enkel acties waarbij drugsdealers aangehouden zijn. Na alle acties is de groep definitief op het Lucasbolwerk blijven samenkomen en is de hulpverlening samen met de politie en Toezicht en Handhaving gestart met het trachten de gebruikers te bewegen om niet meer buiten te gebruiken, maar dit binnen in de hostels met meer controle hierop.

De overlast rondom het Lucasbolwerk nam vervolgens in korte tijd explosief toe. De omvang van het aantal gebruikers zorgde voor een constante aanwezigheid van drugsdealers, wat een aanzuigende werking bleek te hebben op gebruikers van buiten de stad Utrecht. De harde kern van de groep steeg in korte tijd tot een aantal van 120 personen, waarbij de incidenten heftiger werd, de sfeer grimmiger en de overlast toenam.

Op 26 mei 2023 is het Lucasbolwerk en het Hieronymusplantsoen aangewezen als een gebied waar aan personen die de openbare orde verstoren een verblijfsontzegging kan worden opgelegd.

Overwegingen

Door geïntensiveerde inzet van de politie, toezicht & handhaving en de hulpverlening is met gebruikmaking van onder andere bovenstaande maatregelen hard gewerkt aan terugdringen van de overlast en onveiligheid. De omvang van de groep overlast gevende personen is langzaam kleiner geworden waarbij met name de groep gebruikers van buiten Utrecht uit beeld verdween. De enorme omvang van de groep is dan wel afgenomen, de overlast is nog steeds aanwezig. De overgebleven groep heeft zich verspreid en is gedurende de middag en begin van de avond niet meer aanwezig op het Lucasbolwerk.

Dagelijks vinden er veel strafbare feiten plaats, zoals (winkel)diefstal, geweldsincidenten met of zonder wapens, zakkenrollen, bedreigingen en beledigingen. Bewoners, ondernemers en passanten worden geïntimideerd, onder andere uitgescholden en geconfronteerd met openlijk gebruik van drugs, drugs-handel, en verslaafden die hun behoefte doen.

Door al deze gedragingen is er nog steeds sprake van een grote aantasting van het leefklimaat op en rond het Lucasbolwerk. Tevens zorgen de gedragingen voor verloedering en gevoelens van onveiligheid. Deze gevoelens van onveiligheid worden door ondernemers, bewoners en passanten geregeld gedeeld met zowel de politie als de gemeente.

Het is effectief gebleken om bij geconstateerde overlast een verblijfsontzegging uit te reiken. Door de politie zijn er in de maanden juni 2023 tot en met heden 115 verblijfsontzeggingen uitgereikt op het Lucasbolwerk. Voorts zijn er sinds de invoering van het APV-verbod harddrugsgebruik in de openbare ruimte per 1 augustus 58 bekeuringen uitgeschreven door politie in de binnenstad en 29 door Toezicht & Handhaving wegens het overtreden van het verbod. Het overtreden van dit verbod leidt tevens tot een verblijfsontzegging.

De groep die nu voor overlast zorgt, is een harde kern van 25 tot 30 Utrechtse gebruikers die zich niet laten toe- of terugleiden naar zorg en blijft voornamelijk samenkomen bij het Hieronymusplantsoen, park Lepelenburg en het Lucasbolwerk. Zij kiezen ervoor om bij elkaar te komen en in de openbare ruimte harddrugs te gebruiken (en te verhandelen). Dit leidt tot groeiende onvrede van omwonenden die overlast ervaren vanwege het gebruik en dealen van drugs. Zij uiten zorgen dat de overlast van de overgebleven harde kern niet afneemt.

Om de overgebleven groep gebruikers ertoe te bewegen gebruik te maken van het zorgaanbod maar ook om de verminderde instroom van gebruikers en dealers van buiten de stad te bestendigen is het van belang het ingezette pakket aan maatregelen te verlengen.

Maatregelen

Er zijn al veel maatregelen getroffen om de overlast aan te pakken en de veiligheid rondom het Lucasbolwerk te vergroten. Zo zijn er zijn groeps- en gebiedsverboden opgelegd aan overlastplegers en er zijn acties geweest specifiek gericht tegen drugsdealers. Aangehouden dealers zijn niet alleen vervolgd maar hebben ook een last onder dwangsom opgelegd gekregen. Tevens is en wordt er extra geïnvesteerd in de zorg voor deze doelgroep. Zo hebben zorginstellingen het beleid voor harddrugsgebruik in de zorginstellingen verruimd. Deze ingezette maatregelen zijn effectief gebleken maar het is te vroeg om deze af te bouwen. Een langdurige inzet op de domeinen zorg en veiligheid is nodig om de overlastsituatie onder controle te krijgen.

Conclusie

Hoewel de situatie niet meer is zoals deze voor de zomer van 2023 was, hebben zowel hulpverlening als politie en toezicht & handhaving behoefte aan voortzetting van genomen maatregelen om de situatie beheersbaar te krijgen en te houden. De integrale aanpak door politie, toezicht & handhaving en de zorg heeft geleid tot het terugdringen van de omvang van de groep en de geconcentreerde overlast op het Lucasbolwerk. Hierbij is veelvuldig gebruik gemaakt van de bevoegdheden en middelen, waaronder het drugsverbod en de mogelijkheid om overlast gevende personen in het gebied een verblijfsontzegging op te leggen. Dit heeft er toe geleid dat het Lucasbolwerk voor drugsgebruikers van buiten Utrecht een onaantrekkelijke plaats is geworden om naartoe te komen. Daarnaast is het opleggen van een verblijfsontzegging een effectief middel om overlast direct te doen stoppen en het signaal te geven dat iemand niet meer welkom is. Om het gebruik buiten onaantrekkelijk te houden en de harde kern van gebruikers toe te leiden naar zorg maar ook om de gebruikers en dealers van buiten de stad te weren, wordt het verblijfsontzeggingsgebied verlengd tot en met 1 juni 2024.

Toepassing van het instrument verblijfsontzegging

Tot een verblijfsontzegging van 24 uur wordt overgegaan nadat men eenmaal is geverbaliseerd op grond van de in de bij het mandaat behorende instructie genoemde redenen. Bij de tweede overtreding wordt een verblijfsontzegging van een maand opgelegd en bij de derde overtreding voor twee maanden (indien de overtredingen binnen een jaar plaatsvinden). Iedere volgende overtreding (binnen een jaar) wordt gesanctioneerd met eveneens een verblijfsontzegging van twee maanden. Wanneer een persoon in het aangewezen gebied woont of werkt kan een verblijfsontzegging op worden gelegd, maar niet in mandaat. De instructie is hierop aangepast, zodat er geen misverstand over kan bestaan (instructie onder punt 3).

Handhaving

Een verblijfsontzegging geeft handhavers de mogelijkheid om bij constatering van (zelfs geringe) strafbare feiten direct aanvullend op te kunnen treden. Middels een verblijfsontzegging kan een overlastpleger direct de toegang tot het gebied worden ontzegd voor een bepaalde periode. Hierdoor kan de aanwezigheid van een overlastgevend persoon direct worden beëindigd.

Bezwaarclausule

Vindt u het besluit om bepaalde redenen onjuist? Dan kunt u bezwaar maken.

U kunt uw bezwaar digitaal indienen. Daarvoor kunt u alleen gebruik maken van het door de gemeente beschikbaar gestelde digitale formulier. Dit vindt u op www.utrecht.nl/bezwaar. U kunt het bezwaar niet per e-mail insturen.

Maakt u liever per brief bezwaar, dan kunt u uw bezwaarschrift sturen aan burgemeester en wethouders.

Het adres is:
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Zorg ervoor dat u het bezwaarschrift indient binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit. Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer kunnen behandelen.

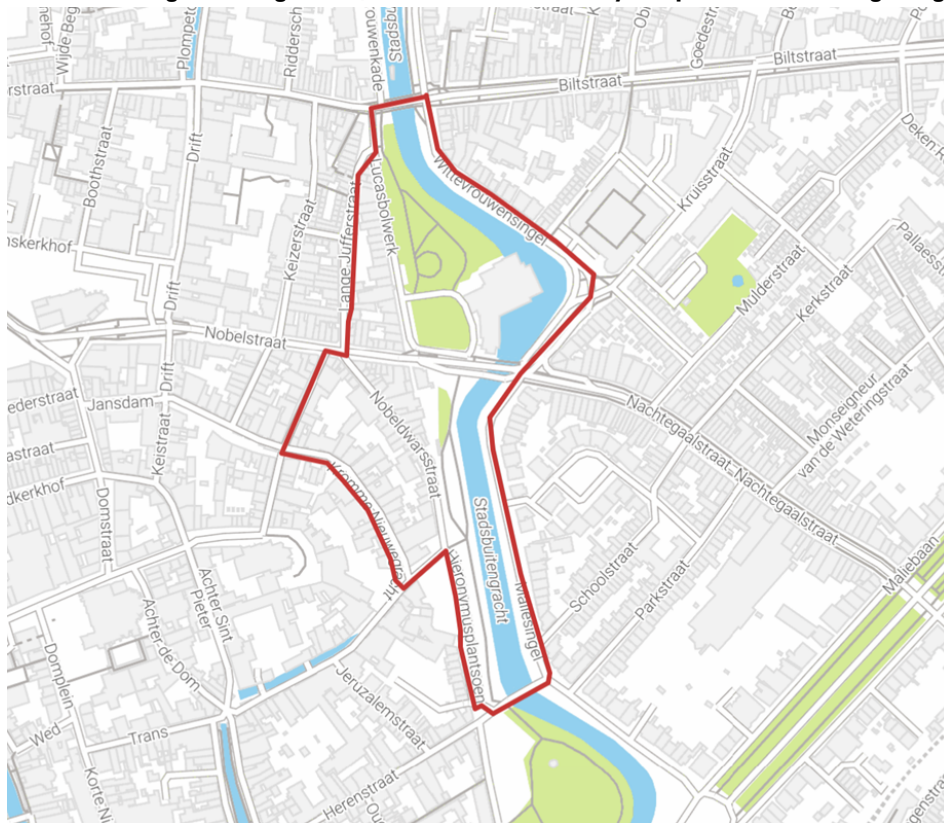
In het bezwaarschrift neemt u in ieder geval op:

- uw naam, adres, datum en handtekening; graag ook het telefoonnummer waarop u overdag te bereiken bent;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht; vermeld hierbij de datum van bekendmaking van dat besluit of stuur een kopie van het besluit mee;
- de reden waarom u vindt dat het besluit onjuist is;
- een volmacht, als u het bezwaarschrift namens iemand anders indient.

Als er sprake is van een spoedeisende situatie kunt u daarnaast een voorlopige voorziening vragen aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland, sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Voor het in behandeling nemen van zo'n verzoek betaalt u griffierecht.

Bijlage 1

Kaart van aangewezen gebied (Lucasbolwerk, Hieronymusplantsoen en omgeving)

Bijlage 2

politie cijfers

Gebied Lucasbolwerk tot Lepelenburg, kaartje	2022	2023											Totaal 2023
		jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	
Incident-/activiteitsoort													
Vechtpartij (Zonder Vervolg)	13			1	1	1	3			2	2		10
Overlast Door Verward/Overspannen Persoon	10			1		2	5			5	3	1	17
Overlast Ivm Alcohol/ Drugs	118	4	4	8	5	16	17	19	42	33	28	3	179
Overlast Zwervers	124	2	7	12	4	19	15	17	22	12	7		117
Overtreding Overig (Wetboek van Strafrecht)	4			1	3	4	5	2	1	1			17
Overtreding Apv	5					5	7	1	6	5	2		26
Openbare Dronkenschap	16			1	1		1	1	1	1	1	1	7
Overige Delicten Openbare Orde	1				1	2				1	1		5
Openlijke Geweldpleging Tegen Personen	1									1			1
Niet Voldoen aan Bevel/Vordering	14					2	8	51	7	5	8	2	83
Bezit Harddrugs (Lijst I)	4					2	5	1	5	1	1		15
Handel E.D. Harddrugs (Lijst I)	9					1	2			2	2		7
Aantreffen Drugs (Geen Verdachte)						2	1	2					5
Belediging	5		1			4		2			3		10
Bedreiging	2								1				1
Eenvoudige Mishandeling	6				1		2				1		4
Zware Mishandeling	1										1		1
Bezit Overige Wapens	3					1	2	1			1		5
Aanhouding Verdachte	75		2	2	2	22	31	54	21	18	20	3	175
Aanhouding Gesignaleerde	5		1			3	3	3	2	5			17
Aanhouding Door Burger							2	10					12
Geweldsaanwending	11		2	1	1	6	6	3	1	1	3		24
Opleggen Bestuurlijke Waarschuwing							1						1
Opleggen Politie Waarschuwing	13		1			3	2	7	8	2	2		25
Opleggen Bestuurlijke Maatregel							45	42	11	17	16	3	134
Verdachte Situatie	88	1	7	6	8	13	15	13	14	11	15	2	105
Totaal	528	7	25	32	24	108	176	232	148	121	116	14	1003

Lepelenburg

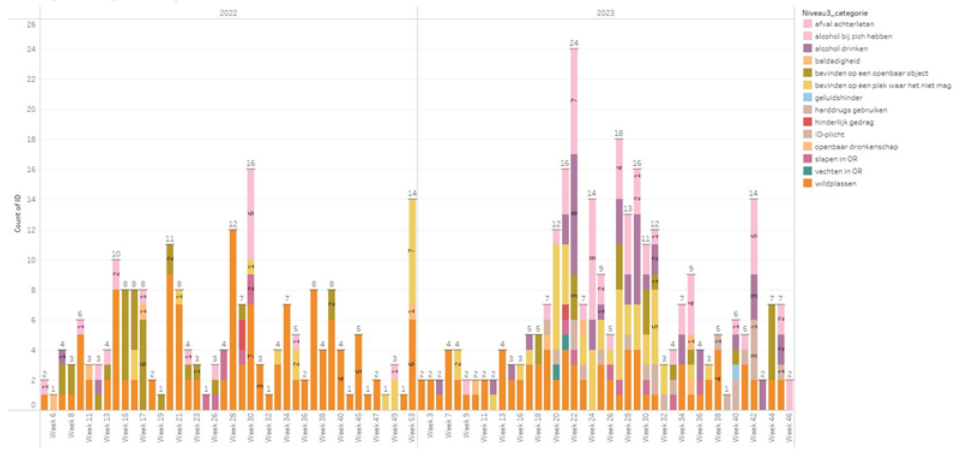
Incident	jan	feb	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	
Diefstal Fiets			1					2		
Overige (Eenvoudige) Diefstal						1			1	1
Vechtpartij (Zonder Vervolg)									2	1
Ruzie/Twist (Zonder Vervolg)			1		1	1	1	6	5	5
Overlast Door Verward/Overspannen Persoon						2		2		1
Overlast Ivm Alcohol/ Drugs					1	1	3	24	11	6
Overlast Zwervers							2	9	6	2
Overtreding Overig (Wetboek van Strafrecht)					1	1	1	1	1	
Overtreding Apv								1	1	
Openbare Dronkenschap									1	
Bezit Harddrugs (Lijst I)								4	1	
Handel E.D. Harddrugs (Lijst I)									1	2
Bedreiging								1		
Zware Mishandeling										1
Bezit Overige Wapens										1
Aanhouding Verdachte						2	1	4	7	5
Inbeslagname							1	14	5	8
Opleggen Politie Waarschuwing					1		1	3	1	
Verdachte Situatie		2		1	2		1	3	7	6
Totaal	2	2	1	5	8	11	74	50	39	190

Bekeuringen

Rijlabels	2022												Totaal 2023												
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov		
Neuwegracht-Oost	11	11	8	3	14	9	7	5	2	4	1	3	78	2	1	5	9	4	3	23	23	19	1	90	
ABS TIEDERBRUG											3		4												1
HERENBRUG		1											3												3
HERENSTRAAT					1	1	1																		3
HIERONIMUSPLANTSOEN	9	10	6	3	11	6	4	3	1	1	1		55				2			11	7	3		23	
KEUKENSTRAAT																		2							2
LEPELENBURG	1		2		1	2	2			1			9		1		1	1	3		11	14	14	1	46
MAGDALENASTRAAT		1										3	4				1	2					1		4
RIDDERHOFSTAD					1								1												1
SERVAASBOLWERK					1		1						2				2	2	1	1	1	2	1		10
ZONNENBURG																	1	2	1						4
Nobelstraat en omgeving	9	20	14	24	20	23	22	26	28	29	23	20	258	52	36	23	31	87	73	58	42	31	44	9	486
AMBACHTSTRAAT			1	3		1				1	3		9		1										1
KEIZERSSTRAAT					1	1	1			2			5		1	1			2	2				1	7
KLOKSTEEG			4										4		1	2									3
KORTE JUFFERSTRAAT					1				1				2						1						1
LANGE JUFFERSTRAAT					1	2	1	1				1	6		3	3	2		2	3	1		1		15
LUCASBOLWERK	8	5	10	4	6	7	5	9	14	12	11	9	100	32	16	14	12	69	56	40	27	22	38	5	331
MUNTSTRAAT			1	2							2		5												2
NOBELDWARSSTRAAT		1		1									3					1		1	1	2		5	
NOBELSTRAAT		8	12	7	12	14	14	12	10	9	7		105	13	14	3	18	8	12	6	9	5	2	2	92
WITTEVROUWENSTRAAT	1	2	2	1	3	2		3	1	3	1		19		1	4	1	4	3	8	3	3	1	1	29
Eindtotaal	20	31	22	27	34	32	29	31	30	33	24	23	336	52	38	24	36	96	77	61	65	54	63	10	576

Bijlage 3 Cijfers Toezicht Handhaving Openbare Ruimte

VTH City_control (Gemeente)

Count of ID for each Registratiedatum Week broken down by Registratiedatum Year. Color shows details about Niveaui_categorie. The marks are labeled by count of ID. The data is filtered on Registratiedatum, Bron, Registratiedatum Year, Registratiedatum Month, Gebied, Straat and Hoofdcategorie. The Registratiedatum filter includes dates on or after 1-1-2022. The Bron filter keeps VTH Citycontrol. The Registratiedatum Year filter keeps 2022 and 2023. The Registratiedatum Month filter keeps 12 of 12 members. The Gebied filter keeps Lucasbolwerk. The Straat filter keeps 367 of 367 members. The Hoofdcategorie filter keeps Liefbaarheid, Veiligheid and Wijzigende. The view is filtered on Registratiedatum Week and Niveaui_categorie. The Registratiedatum Week filter keeps 53 of 53 members. The Niveaui_categorie filter keeps 14 of 11,655 members.